

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie powód (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. wniósł o zasądzenie od pozwanej A. Z. kwoty 30.333,41 zł wraz odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, których wysokość nie może przekraczać w stosunku rocznym dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, liczonymi od dnia 27 marca 2017 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 672,71 zł i 170,00 zł oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazano, iż strony łączyła umowa pożyczki gotówkowej nr (...) w ramach której A. Z. udzielono pożyczki w kwocie 36.619,35 zł. Pozwana pomimo zobowiązania do spłaty, nie spłacała zaciągniętej pożyczki, wobec czego umowę wypowiedziano i cała należność stała się wymagalna.

Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2017 r. sygn. akt VI Nc-e 537917/17 sprawa przekazana została do Sądu Rejonowego w Głubczycach.

Wyrokiem zaocznym z dnia 19 września 2017 r. sygn. akt I C 369/17 /k. 42 akt/ Sąd Rejonowy w Głubczycach zasądził od pozwanej A. Z. na rzecz powoda (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W.:

- kwotę 30.333,41 zł wraz odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, których wysokość nie może przekraczać w stosunku rocznym dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, liczonymi od dnia 27 marca 2017 r. do dnia zapłaty,

- kwotę 672,71 zł,

- kwotę 170,00 zł

oraz zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.579,69 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, wyrokowi nadając rygor natychmiastowej wykonalności.

Od powyższego wyroku zaocznego sprzeciw wniosła pozwana A. Z. /k. 53-54 akt/, wnosząc o jego uchylenie i oddalenie powództwa w całości, zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, iż pozwana została oszukana przez K. M., dla której w istocie pożyczka została zaciągnięta i która miała spłacać raty, czego jednakże nie robiła. Ponadto zarzuciła, iż powód udzielając pożyczki nie sprawdził należycie jej sytuacji finansowej, albowiem w dacie zawarcia umowy nie miała zdolności kredytowej.

Postanowieniem z dnia 24 stycznia 2018 r. /k. 70 akt/ Sąd Rejonowy w Głubczycach oddalił wniosek pozwanej o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności nadanego wyrokowi zaocznemu Sądu Rejonowego w Głubczycach z dnia 19 września 2017 r. sygn. akt I C 369/17.

Pismem procesowym z dnia 30 marca 2018 r. /k. 89 akt/ powód cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie kwoty 3.709,15 zł, wnosząc o umorzenie postępowania w tym zakresie. Jednocześnie powód wniósł o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz:

- kwoty 26.997,63 zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, których wysokość nie może przekraczać w stosunku rocznym dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 31 marca 2018 r. do dnia zapłaty,

- kwoty 3.093,30 zł tytułem odsetek za okres od dnia 28 sierpnia 2015 r. do dnia 30 marca 2018 r.

- kwoty 170,00 zł tytułem opłat i prowizji

oraz o zasądzenie kosztów procesu w kwocie 1579,69 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na mocy umowy pożyczki nr (...) z dnia 28 marca 2015 r. zawartej pomiędzy (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. a A. Z., Bank udzielił pozwanej pożyczki gotówkowej w kwocie 36.619,35 zł na okres od dnia 28 sierpnia 2015 r. do dnia 28 sierpnia 2021 roku włącznie. Pożyczkobiorca zobowiązał się do terminowej spłaty pożyczki w określonych w umowie ratach i terminach – 72 ratach miesięcznych płatnych do dnia 28 każdego miesiąca.

W § 1 pkt 16 zastrzeżono, iż w przypadku opóźnienia w spłacie zobowiązania wynikającego z umowy Bank podejmuje czynności monitorujące. Z kolei zgodnie z pkt 17 w razie opóźnienia pożyczkobiorcy w zapłacie dwóch pełnych rat Bank ma prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia. Po upływie okresu wypowiedzenia cała należność Banku staje się zadłużeniem przeterminowanym. Za okres opóźnienia w spłacie rat lub jej części Bank nalicza odsetki od zadłużenia przeterminowanego (odsetki karne) w wysokości określonej w pkt 15.

W oświadczeniu potwierdzającym dane z wniosku o pożyczkę pożyczkobiorca A. Z. wskazała, że jej źródłem dochodu jest wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony w kwocie 2.263,99 zł netto, nie ma osób na utrzymaniu, nie posiada zobowiązań kredytowych ani finansowych innych niż kredytowe.

dowód: umowa pożyczki wraz z oświadczeniem k. 28-35 akt,

W dniu 28 sierpnia 2015 r. pozwana zawarła z K. M. umowę pożyczki, na mocy której udzieliła jej pożyczki w kwocie 35.023,17 brutto z kredytu w banku (...) S.A. W przedmiotowej umowie pożyczkobiorca K. M. zobowiązała się do comiesięcznej spłaty rat pożyczki na podane w umowie konto.

dowód: - umowa z dnia 28 sierpnia 2015 r. – k. 48 akt,

Początkowo K. M. spłacała raty pożyczki, jednakże później zaprzestała spłaty. Następnie kilka rat spłaciła A. Z. również zaprzestając dalszych spłat.

dowód: - zeznania pozwanej A. Z. k. 86-87 akt,

- rozkład spłat k. 17 akt,

Wobec braku spłaty pożyczki w wyznaczonych terminach, powód pismem z dnia 5 lutego 2017 r. wypowiedział pożyczkobiorcy A. Z. umowę z 30 - dniowym okresem wypowiedzenia.

W dniu 26 marca 2017 r. (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. wystawił przeciwko pozwanej wyciąg z ksiąg banku, wskazując iż zobowiązanie z tytułu umowy pożyczki z dnia 28 sierpnia 2015 r. na dzień 26 marca 2017 r. wynosi 31.176,12 zł, na które składa się: należność główna w kwocie 30.333 zł, odsetek za okres od 28 sierpnia 2015 r. do dnia 26 marca 2017 r. w kwocie 672,71 zł, należne koszty, opłaty i prowizje w kwocie 170,00 zł oraz dalsze odsetki od zadłużenia przeterminowanego.

dowód: - wypowiedzenie umowy wraz z potwierdzeniem doręczenia k. 19 -20 akt,

- wyciąg z ksiąg banku k. 16 akt,

- zestawienie wpłat k. 18 akt

W dniu 8 czerwca 2017 r. ubezpieczyciel dokonał zwrotu składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia w kwocie 3.709,15 zł, która w kwocie 3.335,78 zł zaliczona została na kapitał, zaś w kwocie 373,37 zł na odsetki.

bezsporne

Pozwana dokonała zgłoszenia o możliwości popełnienia przestępstwa na jej szkodę.

dowód: notatka urzędowa k. 85 akt

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Głubczycach z dnia 19 września 2017 roku sygn. akt I C 369/17 polega utrzymaniu w mocy w części tj. w zakresie pkt I co do kwoty 30.260,93 zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, których wysokość nie może przekraczać w stosunku rocznym dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, liczonymi od kwoty 26.997,63 zł od dnia 31 marca 2018 r. do dnia zapłaty oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu zawartego w pkt II.

Natomiast w zakresie w jakim powód skutecznie cofnął pozew za zrzeczeniem się roszczenia, wyrok zaoczny należało uchylić i postępowanie w sprawie umorzyć.

Zgodnie z art. 347 k.p.c. po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd wydaje wyrok, którym wyrok zaoczny w całości lub części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

Chociaż skutek wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego sąd ponownie rozpoznaje sprawę, czyli na nowo ocenia zasadność powództwa, to jednak wyniki tej oceny wyrażają się w rozstrzygnięciu o losie wyroku zaocznego. W sytuacji, w której ponowne rozpoznanie sprawy doprowadzi do wniosku, że sprawę należy rozstrzygnąć tak, jak uczyniono to w wyroku zaocznym, wtedy sąd wydaje wyrok utrzymujący w mocy wyrok zaoczny. Jeśli z kolei ponowne rozpoznanie sprawy będzie uzasadniać przeciwne rozstrzygnięcie do tego, które zawiera wyrok zaoczny, wtedy sąd uchyli ten wyrok i orzeknie o żądaniu pozwu (zob. uchwałę SN z dnia 9 marca 1962 r., III CO 4/62, OSN 1962, nr 4, poz. 121).

Przechodząc do oceny zgłoszonego żądania Sąd wskazuje, iż stan faktyczny niniejszej sprawy ustalono w oparciu o dowody z dokumentów, których prawdziwości i wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron, a które również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości. Sąd dał również wiarę zeznaniom pozwanej na okoliczność przekazania uzyskanej w ramach pożyczki kwoty kredytu na rzecz osoby trzeciej K. M. oraz jej zobowiązania się wobec pozwanej do spłaty ww. zadłużenia, co jednakże nie miało znaczenia dla oceny zasadności powództwa.

W niniejszej sprawie w istocie bezsporna pomiędzy stronami pozostawała okoliczność istnienia i wysokości zadłużenia wynikającego z zawartej pomiędzy powodem, a A. Z. umowy pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 28 sierpnia 2015 r.

Pozwana nie kwestionowała bowiem zawarcia z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. umowy pożyczki, nie podniosła również żadnych zarzutów co do wysokości dochodzonego roszczenia. Ponadto strona powodowa przedstawiała umowę pożyczki, wypowiedzenie umowy, wyciąg z ksiąg banku, zestawienie wpłat, a także przedstawiła sposób wyliczenia dochodzonych kwot, uzasadniając tym samym dochodzoną wierzytelność tak co do zasady, jak i co do wysokości.

Natomiast spór w istocie sprowadza się do oceny zarzutu zaciągnięcia przez pozwaną pożyczki dla innej osoby tj. K. M., która zobowiązała się do jej spłaty oraz do oceny zarzutu braku zdolności kredytowej po stronie pożyczkobiorcy.

Zgodnie z art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, w ocenie Sądu zarzuty A. Z. jako bezzasadne, nie zasługują na uwzględnienie. Podkreślenia wymaga, iż podnoszona przez pozwaną okoliczność przekazania środków uzyskanych z pożyczki na rzecz K. M., która zobowiązała się do spłaty przedmiotowego zobowiązania, w istocie pozostaje bez znaczenia dla zasadności roszczenia banku. Niewątpliwie bowiem stroną umowy pożyczki była A. Z., nie zaś K. M.. To A. Z., posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych, dobrowolnie zdecydowała się na zawarcie z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. umowy pożyczki, na mocy której uzyskała określona ilość pieniędzy, zobowiązując się do ich zwrotu w ustalonej formie i terminach. Natomiast kwestia jak pozwana zadysponowała przedmiotową kwotą i do jaki wewnętrznych ustaleń doszło pomiędzy nią, a K. M., nie ma jakiegokolwiek znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Z przedstawionych dowodów nie wynika bowiem aby w analizowanej sprawie miało dojść zmiany po stronie dłużnika. W szczególności brak jest podstaw do przyjęcia, iż doszło do przejęcia długu w trybie art. 519 k.c. - nie zostało wykazane, aby między wierzycielem, a osobą trzecią zawarto stosowną umowę lub też aby pożyczkodawca wyraził w formie pisemnej zgodę na zmianę dłużnika. Wręcz przeciwnie, z przedłożonej przez pozwaną umowy z dnia 28 sierpnia 2015 r. wynika, że środki uzyskane z zawartej z powodem umowy przeznaczone na udzielenie K. M. pożyczki, a tym samym wolą stron nie było wejście osoby trzeciej na miejsce pozwanej.

Skoro zatem A. Z. była stroną umowy pożyczki i po stronie pożyczkobiorcy nie doszło do żadnej skutecznej wobec wierzyciela zmiany, to tym samym wzajemne zobowiązania między pozwaną, a K. M., będącej dla strony powodowej osobą trzecią, pozostają bez znaczenia dla wiarygodności wynikającej z łączącego strony stosunku umownego. Kwestia ewentualnych wzajemnych rozliczeń między A. Z., a K. M. może stanowić przedmiot odrębnego postępowania, natomiast nie ma znaczenia dla relacji między stronami niniejszego procesu.

Wbrew twierdzeniom pozwanej na uwzględnienie nie zasługuje również zarzut braku zdolności kredytowej. Zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe Bank uzależnia przyznanie kredytu od zdolności kredytowej kredytobiorcy. Przez zdolność kredytową rozumie się zdolność do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami w terminach określonych w umowie. Kredytobiorca jest obowiązany przedłożyć na żądanie banku dokumenty i informacje niezbędne do dokonania oceny tej zdolności.

Brzmienie przepisu art. 70 ustawy Prawo bankowe przesądza o tym, że banki posiadają pełną swobodę decyzji przy ustalaniu zdolności kredytowej. Jak słusznie wskazuje się w orzecznictwie, badanie zdolności kredytowej i jego ewentualna weryfikacja pod kątem prawidłowej kontroli zdolności kredytowej nie wywołuje żadnych skutków w relacjach bank i klient banku. Nadzór w tym zakresie dokonują organy nadzoru finansowego (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 maja 2014 r. VI ACa 945/13, LEX nr 1469473). Udzielenie przez bank kredytu osobie niemającej zdolności kredytowej nie wywołuje żadnych konsekwencji w aspekcie prywatnoprawnym tej umowy - w szczególności nie ma wpływu na jej ważność.

Niezależnie od powyższego podkreślenia wymaga, iż to pozwana wystąpiła z wnioskiem o udzielenie jej kredytu, wskazując tym samym, iż w jej ocenie posiadane możliwości zarobowe umożliwiają zaciągnięcie i spłatę takiego zobowiązania. Co więcej, w złożonym oświadczeniu A. Z. wskazała, iż nie posiada jakichkolwiek innych zobowiązań kredytowych lub finansowych, podając jednocześnie iż ma stałe źródło dochodów w kwocie 2.263,99 zł netto, co biorąc pod uwagę wysokość raty ustalonej na kwotę 589,83 zł, przemawia za posiadaniem zdolności kredytowej.

Ponadto wskazać należy, iż w ocenie Sądu oświadczenie pozwanej nie było dotknięte wadą oświadczenia woli, w szczególności umowa nie została zawarta pod wpływem błędu, a pozwana nie uchyliła się od skutków złożonego oświadczenia. Podobnie, odpowiedzialności pozwanej nie wyłącza okoliczność nieprzeczytania treści podpisywanej umowy. Dobrowolna i świadoma rezygnacja z zaznajomienia się z treścią zaciąganego zobowiązania nie wpływa w żadnej mierze na jego skuteczność.

Reasumując poczynione rozważania, mając na względzie całokształt materiału dowodowego oraz stanowisko strony pozwanej, która nie kwestionowała ani faktu zawarcia umowy ani wysokości zobowiązania, żądanie powoda co do należności wskazanych w piśmie procesowym z dnia 30 marca 2018 r. /k. 89 akt/ zasługiwało na uwzględnienie. Wobec tego w tymże zakresie wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Głubczycach z dnia 19 września 2017 r. sygn. akt

I C 369/17 podlega utrzymaniu w mocy, a mianowicie w zakresie pkt I co do kwoty 30.260,93 zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, których wysokość nie może przekraczać w stosunku rocznym dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, liczonymi od kwoty 26.997,63 zł od dnia 31 marca 2018 r. do dnia zapłaty.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek uzasadnia brzmienie art. 481 § 2¹ k.c. w zw. § 1 pkt 15 umowy pożyczki z dnia 28 czerwca 2015 r.

W tym miejscu wskazać należy, iż w toku niniejszej sprawy strona powodowa w miejsce odsetek określonych w sposób opisowy objęty żądaniem pozwu i w taki też sposób określony w wyroku zaocznym, w piśmie procesowym z dnia 30 marca 2018 r. dokonała ich wyliczenia, co jednakże nie wpływa na ostateczną wysokość roszczenia – zmianie ulegała bowiem jedynie forma zapisu roszczenia, nie zaś jego wysokość.

Wobec zwrotu składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia w łącznej kwocie 3.709,93 zł, powód zaliczył kwotę 3.335,78 zł na poczet kapitału, zaś kwotę 373,37 zł tytułem odsetki, do czego był uprawniony zgodnie z art. 451 § 1 k.c. Sposób księgowania ww. wpłat nie był także kwestionowany przez stronę pozwaną.

Z uwagi na dokonaną wpłatę, w zakresie kwoty 3.709,93 zł powód skutecznie cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia, co na podstawie art. 355 k.p.c. w zw. z art. 203 k.p.c. i art. 347 k.p.c. uzasadnia uchylenie w tymże zakresie wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Głubczycach z dnia 19 września 2017 r. i umorzenie postępowania.

Przy tym nie ulega wątpliwości, iż w przypadku jeżeli cofnięcie pozwu nastąpiło wskutek częściowego dokonania zaspokojenia roszczenia po wytoczeniu powództwa, to pozwany jest obowiązany do zwrotu kosztów procesu powodowi – w takiej sytuacji uznać bowiem należy, iż pozwany dał powód do wytoczenia powództwa i zaspokojenie roszczenia w toku procesu należy traktować jako przegranie sprawy.

Mając na względzie częściowe utrzymanie wyroku zaocznego w mocy, jak również okoliczność, iż powód cofnął pozew w zakresie w jakim nastąpił w toku procesu zwrot części składki, Sąd utrzymał w mocy wyrok zaoczny także w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach zawartego w pkt II wyroku zaocznego. O kosztach tych orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na zasądzoną od pozwanej kwotę 1.579,69 zł składała się kwota 1.559,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, kwota 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 3,69 zł tytułem opłaty notarialnej.

Jednocześnie w okolicznościach rozpoznawanej sprawy Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania przepisu art. 102 k.p.c., który ma charakter wyjątkowy i nie podlega wykładni rozszerzającej. W ocenie Sądu okoliczność, iż na pozwanej ciąży obowiązek spłaty zaciągniętych uprzednio w instytucjach finansowych zobowiązań (których łączna nie została jednakże wykazana) nie uzasadnia odstąpienia od obciążania jej kosztami niniejszego procesu, które powód poniósł celem dochodzenia przysługującej mu wierzytelności.

Zgodnie z art. 348 k.p.c. koszty rozprawy zaocznej i sprzeciwu ponosi pozwany, choćby następnie wyrok zaoczny został uchylony, chyba że niestawiennictwo pozwanego było niezawinione lub że nie dołączono do akt nadesłanych do sądu przed rozprawą wyjaśnień pozwanego.

W zakresie w jakim strona pozwana zwolniona została od kosztów sądowych, na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nieuiszczone koszty sądowe ponosi Skarb Państwa, o czym orzeczono w pkt II wyroku.

Mając na względzie powołane okoliczności, na podstawie wskazanych przepisów, orzeczono jak w sentencji wyroku.

Sygn. akt I C 369/17

Zarządzenia:

1. odnotować,
2. odpis orzeczenia wraz z uzasadnieniem doręczyć pozwanej z pouczeniem o apelacji,
3. kal. 14 dni

G., dnia 31 lipca 2018 r.